

تأثیر تمرینات هوایی بر سطوح پلاسمایی آدیپونکتین و شاخص مقاومت به انسولین در مردان مبتلا به سندروم داون: "یک مطالعه آزمایشی"

مقصود پیری^۱، عبدالله اکبری^{۲*}، حسن متین همامی^۱

چکیده

زمینه و هدف: شیوع دیابت ملیتوس (مقاومت به انسولین) در افراد سندروم داون، بیشتر از افراد عادی است که احتمالاً ناشی از شیوع بالای چاقی در آنها می‌باشد. آدیپونکتین از جمله آدیپوسایتوکاین‌های مترشحه از بافت چربی است که در پاتوژنز چاقی و مقاومت به انسولین نقش دارد. این مطالعه با هدف تعیین سطح سرمی آدیپونکتین و بررسی ارتباط آن با مقاومت انسولینی مردان سندروم داون غیرفعال پس از یک دوره تمرین هوایی انجام شد.

روش بررسی: در این مطالعه نیمه تجربی، ۹ مرد مبتلا به سندروم داون با میانگین سنی $26/7 \pm 3/7$ سال و شاخص توده بدنی $29/7 \pm 7/7$ به مدت ۱۰ هفته، ۳ جلسه در هفته (هر جلسه ۴۵-۵۰ دقیقه) به فعالیت هوایی پرداختند. نمونه‌های خون جهت اندازه گیری سطوح سرمی آدیپونکتین، گلوکز و انسولین، در دو مرحله؛ قبل از تمرین (پس از ۱۲ ساعت ناشتاپی) و بعد از تمرین (۷۲ ساعت پس از آخرین جلسه تمرین) تهیه شد. برای تعیین مقاومت انسولینی از شاخص مقاومت استفاده گردید. داده‌ها با استفاده از آزمون آماری کولموگروف - اسمیرنوف، آزمون تی و همبستگی پیرسون تجزیه و تحلیل شدند. سطح معنی داری، $p < 0.05$ در نظر گرفته شد.

یافته‌ها: در این مطالعه تمرینات هوایی، سطوح آدیپونکتین سرم را تا $3/1\%$ افزایش و سطوح مقاومت به انسولین را 26% در مردان سندروم داون کاهش داد. بین آدیپونکتین با شاخص مقاومت به انسولین، قبل و بعد از تمرین در مردان مبتلا به سندروم داون، همبستگی معنی داری وجود نداشت.

نتیجه گیری: نتایج این مطالعه نشان داد تغییر در سطوح آدیپونکتین در مردان سندروم داون، به سختی انجام می‌گیرد.

کلید واژه‌ها: آدیپونکتین؛ مقاومت به انسولین؛ ورزش؛ سندروم داون.

^۱استادیار فیزیولوژی ورزش، واحد تهران مرکزی، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران.

^۲کارشناس ارشد فیزیولوژی ورزش، واحد تهران مرکزی، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران.

*نویسنده مسئول مکاتبات:

عبدالله اکبری^۲، واحد تهران مرکزی،
دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران؛

آدرس پست الکترونیکی:

abdolla.akbari@gmail.com

تاریخ دریافت: ۹۲/۷/۳۰

تاریخ پذیرش: ۹۳/۱/۲۷

لطفاً به این مقاله به صورت زیر استناد نمایید:

Peeri M, Akbari A, Matin Homae H. The effects of aerobic exercise on plasma levels of adiponectin and insulin resistance index in males with Down's Syndrome: A pilot study. *Qom Univ Med Sci J* 2015;9(1-2):14-21. [Full Text in Persian]

مقدمه

تزریق این هورمون فعالیت انسولین را در حیوانات، افزایش (۱۲) و سطح گلوکز گردش خون را بدون تحریک ترشح انسولین در موش‌های سالم و دیابتی کاهش می‌دهد (۱۳). پژوهش‌های متعدد نشان می‌دهد آدیپونکتین با حساسیت انسولینی، همبستگی مثبتی داشته و افرادی که از حساسیت انسولینی بالا برخوردارند سطوح آدیپونکتین بالایی نیز دارند، عکس این قضیه نیز صادق است (۱۴). با توجه به اینکه غلظت اسیدهای چرب پلاسمایی بر میزان ترشح آدیپونکتین، تأثیر تنظیمی مثبت دارد، لذا این احتمال وجود دارد که ورزش بتواند با افزایش میزان لیپولیز در بافت چربی، مقادیر پلاسمایی اسیدهای چرب و گلیسرول را افزایش دهد و بدین ترتیب آدیپونکتین در فضای بین سلولی نیز افزایش یابد (۱۵). بنابراین، یکی از مداخله‌های رفتاری مؤثر بر آدیپونکتین، اجرای فعالیت‌های بدنی می‌باشد، به گونه‌ای که پژوهشگران نشان دادند فعالیت بدنی و ورزش، اثر مطلوبی روی کاهش مقاومت انسولینی در افراد مبتلا به دیابت نوع ۲ دارد (۱۶)، و موجب افزایش حساسیت انسولینی در مردان میانسال مبتلا به دیابت نوع ۲

و کاهش بافت چربی زیرپوستی و احساسی می‌شود (۱۷).

با نگاهی به نتایج تحقیقات پیشین می‌توان دریافت مقادیر مطلوب آدیپوکاین‌ها در خون، از بروز بسیاری از بیماری‌ها جلوگیری می‌کند. همچنین سالها است تمرین هوایی به عنوان یک راهبرد عملی برای جلوگیری از چاقی شناخته شده است. از آنجایی که بین چاقی شکمی و سندروم متابولیک با مقاومت به انسولین ارتباط قوی وجود دارد (۱۸، ۱۱)، و با توجه به ارتباط بین چاقی، مقاومت انسولینی، آترواسکلروز، التهاب و بنابر توصیه انجمن قلب و کالج طب ورزشی آمریکا، منبی بر اجرای تمرینات ورزشی شامل هوایی - استقامتی و تمرینات مقاومتی به منظور کاهش مقاومت به انسولین (۱۹)، همچنین اثرات سودمند فعالیت هوایی بر روی نیمرخ گلایسمیک و کاهش ریسک فاکتورهای بیماری‌های قلبی - عروقی از جمله مقاومت انسولینی (۲۰) می‌توان انتظار داشت تمرینات ورزشی از طریق تأثیری که بر مقادیر آدیپوکاین‌ها در خون دارند بتوانند روش درمانی مطلوبی برای افراد بی تحرک و بیمار باشند. بنابر نتایج متناقض به دست آمده از مطالعات انجام شده و اطلاعات موجود در مورد افراد سندروم داون، در پژوهش حاضر تأثیر اجرای ۱۰ هفته تمرینات هوایی بر سطوح

سندروم داون، شایع ترین علت ژنتیکی شناسایی شده ناتوانی ذهنی است. بیش از یک میلیون نفر مبتلا به سندروم داون در جهان زندگی می‌کنند (۱)، که در بد و تولد به علت وجود برخی صفات ویژه، قابل شناسایی هستند. این سندروم به طور طبیعی در اثر تریزومی کروموزوم ۲۱ به وجود می‌آید (۲). اخیراً، Myrelid (۳) و Roizen، شیوع بالای چاقی و بیماری‌های متابولیک را در بیماران مبتلا به سندروم داون جوان گزارش کردند (۴). در این رابطه Pitetti نیز عنوان نمود شمار زیادی از بزرگسالان مبتلا به عقب‌ماندگی ذهنی دارای درصد نامتناسبی از چربی بدن هستند (۵). از عوامل مؤثر بر میزان اضافه وزن و چاقی در این افراد می‌توان به ترکیبی از ویژگی‌های رفتاری و فیزیولوژیکی شامل غذاخوردن، جذب، میزان متابولیسم، کم کاری تیروئید و بی تحرکی اشاره کرد (۶). براساس یافته‌های مطالعات انجام شده، بین چاقی و خصوصیات وابسته به دیابت، با ناحیه‌ای از کروموزوم ۳ (شامل ژن آدیپونکتین)، ارتباط قابل توجهی وجود دارد، به طوری که ژن آدیپونکتین به عنوان عامل چاقی و بیماری‌های متابولیکی در انسان معرفی شده است (۷). این پروتئین مترشحه از بافت چربی که دارای ویژگی‌های ضدتصلب شرائین، ضدالتهابی و افزایش‌دهنده حساسیت انسولینی می‌باشد (۸)، منجر به بهبودی تحمل گلوکز شده و نیز به طور مستقیم اکسیداسیون اسیدهای چرب در سطح کبد و عضلات را افزایش می‌دهد (۹). کاهش میزان پلاسمایی آدیپونکتین، مشخصه چاقی و مقاومت به انسولین است. سطح پلاسمایی آدیپونکتین و بیان ژن آن در بافت چربی افراد چاق به میزان قابل توجه کمتر است و با متغیرهای وابسته به چاقی مانند ایترلوکین - ۶ و CRP ارتباط عکس دارد (۱۰). مقاومت به انسولین در نتیجه از بین رفتن حساسیت بافت‌ها به آثار طبیعی انسولین ایجاد می‌شود و موجب هیرکلیسمی، هیرتری گلیسریدی و افزایش غلظت اسیدهای چرب آزاد می‌گردد، از آنجایی که بدن سعی می‌کند غلظت‌های گلوکز پلاسمایی را طبیعی نگه دارد، در نهایت، مکانیسم جرآنی افزایش ترشح انسولین ممکن است به نارسایی پانکراس منجر شود (۱۱). آدیپونکتین با تأثیر بر متابولیسم کربوهیدرات و چربی، حساسیت به انسولین را بهبود می‌بخشد (۴، ۳).

(American College of Sports Medicine, ACSM) صورت گرفت (۲۱)، تمرین در ابتداء با شدت‌های (۵۰-۳۰٪) اوج ضربان قلب؛ آغاز، سپس تدریجیاً شدت برنامه افزایش یافت. پروتکل تمرینی در ابتداء شامل ۱۰-۵ دقیقه فعالیت مداوم برای مدت ۳ روز در هفته بود. به محض اینکه شرکت کنندگان این سطوح را به دست آوردند، شدت تمرین به مدت ۱۰-۳۰ دقیقه برای ۳ جلسه در هفته و تا ۶۰-۴۰٪ اوج ضربان قلب افزایش یافت. در مراحل بعدی، شدت برنامه تمرینی تا ۷۵-۶۰٪ اوج ضربان قلب و برای مدت ۵۰-۱۵ دقیقه افزایش یافت (۲۱، ۲۲). برای به دست آوردن ضربان قلب پیک از فرمول:

$$\text{Peak HR} = 210 - (0.056 \times 0.56)$$

استفاده شد.

پس از ۱۲ ساعت ناشتایی در مرحله پیش‌آزمون و ۷۲ ساعت بعد از آخرین جلسه تمرینی در مرحله پس‌آزمون در شرایط آزمایشگاهی، مقدار ۵ میلی‌لیتر خون از سیاهرگ آنتی‌کیویتال بازوی سمت راست آزمودنی‌ها اخذ شد. نمونه‌گیری در ساعت معینی (۸-۹ صبح) از روز انجام گرفت. نمونه‌های خونی جهت جداسازی پلاسمایی به مدت ۱۵ دقیقه با سرعت ۳۰۰۰ دور در دقیقه سانتریفیوژ شده و در دمای ۷۰-۳۰ درجه سانتیگراد منجمد و برای آنالیزهای بعدی ذخیره شدند. آنالیز بیوشیمیایی و سنجش مقادیر پلاسمایی آدیپونکتین به روش Elisa و با استفاده از کیت شرکت GLORY Science (ساخت کشور آمریکا) با حساسیت ۱۰ پیکوگرم بر میلی‌لیتر انجام گرفت. غلظت سرمی گلوکز ناشتا به روش گلوکز اکسیداز اندازه‌گیری شد، انسولین نیز به روش Auto Bio CLIA کمیلومیسانس و با استفاده از کیت انسولین (ساخت کشور چین) با حساسیت ۲/۵ میکرویونیت بر میلی‌لیتر ارزیابی گردید. شاخص مقاومت انسولینی با استفاده از معادله زیر محاسبه شد.

$$\text{HOMA-IR} = \frac{\text{انسولین ناشتا} \times (\mu\text{U}/\text{mL})}{22.5}$$

داده‌ها با استفاده از نرم‌افزار SPSS نسخه ۱۶، آزمون آماری کولموگروف- اسمیرنوف، آزمون تی و همبستگی پیرسون تجزیه و تحلیل شدند. سطح معنی‌داری، $p < 0.05$ در نظر گرفته شد.

پلاسمایی آدیپونکتین و شاخص مقاومت به انسولین در مردان سندروم داون مورد بررسی قرار گرفت.

روش بررسی

در این مطالعه نیمه تجربی، ابتداء پس از اعلام فراخوان پژوهشی در کانون سندروم داون بهشتیان استان البرز و مذاکره با والدین، همچنین پسران ۳۰-۲۰ سال دارای سندروم داون که مایل به اجرای فعالیت ورزشی و شرکت در پژوهش بودند، پس از ارائه توضیحات کامل درباره روند اجرای پژوهش، هدف آن و کاربردهای ممکن و خطرات احتمالی؛ رضایت‌نامه کتبی از داوطلبین و اولیای آنها اخذ گردید. با توجه به سختی و مشکلات کار و روند خونگیری در این پژوهش، تنها تعداد ۱۰ نفر از افرادی که سابقه اجرایی فعالیت ورزشی در ۲ سال گذشته به صورت مستمر یا رژیم غذایی با محدودیت کالریک و مصرف دارو را نداشتند، انتخاب شدند که یک نفر حاضر به خونگیری در مرحله پیش‌آزمون نشد، بنابراین از مطالعه حذف گردید. پرسشنامه‌های مشخصات فردی شامل استاندارد سلامت، میزان فعالیت بدنی روزانه و رژیم غذایی ۳ روزه (جهت بررسی نرمال‌بودن رژیم غذایی و عدم مصرف دارو) پس از انتخاب آزمودنی‌ها تکمیل شد.

قبل از آغاز اجرای برنامه تمرینی، ارزیابی‌های اولیه مانند سن، شدت تمرین، اوج ضربان قلب (PHR) برآورد گردید. شاخص‌های آنتروپومتریک نظیر قد، وزن و توده بدنی (BMI) با استفاده از فرمول:

$$\text{BMI} = \frac{\text{وزن (kg)}}{\text{قد}^2 (\text{m})}$$

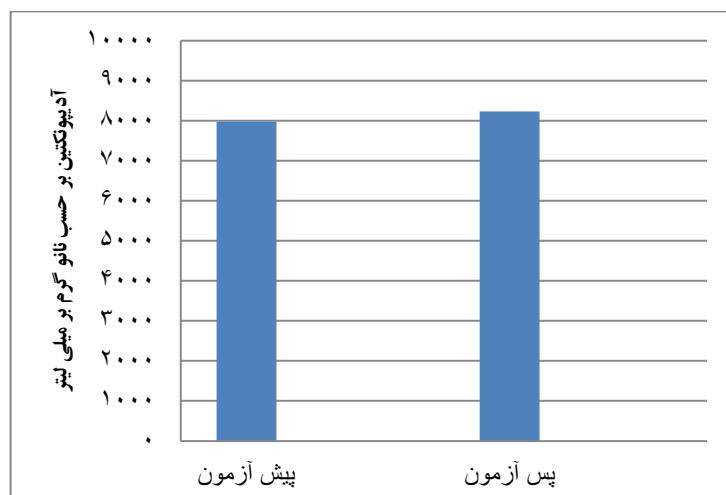
در شرایط تجربی اندازه‌گیری شد. پس از ۱۲ ساعت ناشتایی، ۵ میلی‌لیتر خون به منظور ارزیابی اولیه سطوح آدیپونکتین و مقاومت انسولین پلاسمایی اخذ گردید. شاخص‌های جسمانی مورد بررسی، مجددًا پس از پایان دوره تمرینی اندازه‌گیری و ثبت شد. نمونه‌های خونی حداقل ۷۲ ساعت پس از آخرین جلسه تمرین جمع‌آوری شدند. برنامه تمرین براساس یافته‌ها و پیشنهادات ارائه شده توسط انجمن آمریکایی پزشکی ورزشی

یافته‌ها

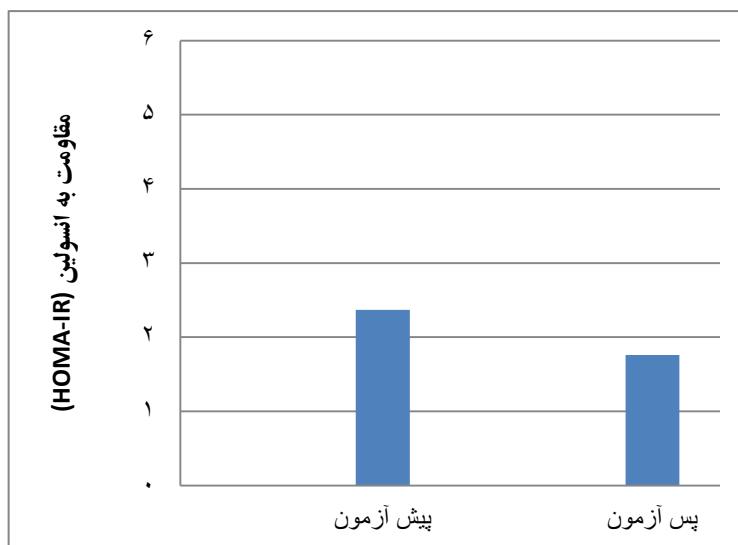
سطوح آدیپونکتین و کاهش شاخص مقاومت انسولینی در مردان

سندرم داون همراه بوده است، ولی این تغییرات از نظر آماری معنی دار نیست (نمودارهای شماره ۱ و ۲) (جدول). همچنین همبستگی بین سطوح آدیپونکتین با شاخص مقاومت به انسولین، قبل ($t=0/51$) و بعد از یک دوره تمرین هوایی ($t=21/21$ ، به لحاظ آماری معنی دار نبود.

در این مطالعه، آزمودنی‌ها با میانگین سنی $26/7 \pm 3/7$ سال، وزن $70/1 \pm 15/1$ کیلو گرم، قد $154/3 \pm 6/2$ سانتی‌متر، و شاخص توده بدنی $29/7 \pm 7/7$ بررسی شدند. با استفاده از آزمون تی وابسته، تأثیر برنامه تمرین اعمال شده بر سطح آدیپونکتین و شاخص مقاومت به انسولین نشان داد هر چند تمرینات هوایی با افزایش

نمودار شماره ۱: مقایسه تغییرات سطح آدیپونکتین قبل و بعد از تمرین هوایی

جدول: سطح آدیپونکتین و شاخص مقاومت به انسولین، قبل و بعد از اجرای ۱۰ هفته تمرین هوایی

متغیرها	تعداد	پیش آزمون		پس آزمون	
		میانگین $\pm$ انحراف استاندارد			
آدیپونکتین (نانوگرم بر میلی لیتر)	۹	$8233/3 \pm 926$	$7977/8 \pm 875/7$		
شاخص مقاومت به انسولین (HOMA-IR)	۹	$1/8 \pm 1/3$	$2 \pm 2/4$		

بحث

نشد، ولی در یک مطالعه دیگر در مورد تأثیر یک جلسه فعالیت، با اندازه‌گیری حجم پلاسما، ۱۰٪ کاهش حجم سرم گزارش شد (۳۰). بنابراین، تغییرات غلظت آدیپونکتین پلاسما در پاسخ به فعالیت، احتمالاً به غلظت خون یا تغییرات حجم سرم مربوط می‌باشد و دلیل یافته‌های متصاد در برخی از پژوهش‌ها را می‌توان عدم تصحیح داده‌ها برای تغییرات حجم سرم دانست. هرچند تحقیقات انجام‌شده مؤید بهبود حساسیت به انسولین، در پی تمرین‌های استقامتی در افراد جوان، مسن و آزمودنی‌های دارای مقاومت به انسولین می‌باشد (۳۱)، ولی نتایج پژوهش حاضر نشان داد شاخص مقاومت به انسولین در مردان سندرم داون پس از ۱۰ هفته فعالیت هوایی کاهش می‌یابد که این کاهش از نظر آماری معنی‌دار نبود و با نتایج پژوهش Lindegaard (سال ۲۰۰۷) همخوانی نداشت (۳۲). براساس مطالعات، تنها تمرینات همراه با شدت خیلی زیاد (بالاتر یا مساوی ۷۰٪ اکسیژن مصرفی بیشینه) می‌تواند شاخص مقاومت به انسولین را افزایش دهد (۳۳، ۳۴)، درحالی که دیگر پژوهش‌ها نشان می‌دهند شاخص مقاومت به انسولین با فعالیت جسمانی سبک و ملایم نیز بهبود می‌یابد (۳۵). برخی شواهد پژوهشی حاکی از آن است که بهبود در متابولیسم لیپیدها و مقاومت انسولین پس از تمرینات ورزشی، با کاهش در توده چربی بدن (بهویژه چربی احشایی) ارتباط دارد. از جمله تعیین کننده میزان تغییرات هموگلوبین گلیکوزیله در مردان چاق میانسال، تغییر در حجم چربی احشایی است (۳۶).

بنابراین، عدم تغییرات معنی‌دار شاخص مقاومت به انسولین می‌تواند به خاطر تعداد کم آزمودنی‌های مطالعه، با توجه به ویژگی‌های خاص ذهنی و بدنی آنها بوده و یا به دلیل پروتکل تمرینی باشد که احتمالاً شدت و حتی مدت لازم برای تغییرات شاخص مقاومت به انسولین در افراد مورد مطالعه را نداشته است. از سوی دیگر، دلیل تناقض یافته‌ها را می‌توان به عدم تصحیح داده‌ها برای تغییرات حجم پلاسما در مطالعات نسبت داد؛ چرا که بسیاری از تغییرات هورمون‌ها، بهویژه آدیپوکاین‌ها به علت تغییرات حجم پلاسما در طول فعالیت بدنی می‌باشد. براساس نتایج پژوهش حاضر بین تغییرات سطوح آدیپونکتین و شاخص مقاومت انسولینی متعاقب تمرینات هوایی در مردان سندرم داون،

نتایج پژوهش حاضر نشان داد سطوح آدیپونکتین پس از ۱۰ هفته فعالیت هوایی در مردان سندرم داون با وجود عدم تغییرات معنی‌دار، افزایش می‌یابد که این یافته با نتایج پژوهش Kim (۲۳) همخوانی داشت. بنابر نتایج تحقیقات انجام‌شده، رژیم غذایی تأثیر بهسزایی در ایجاد سطوح افزایش یافته آدیپونکتین به‌واسطه ورزش دارد. در پژوهش Monzillo (سال ۲۰۰۳)، افزایش معنی‌دار سطوح در گردش آدیپونکتین در پی محدودیت‌های غذایی و پس از کاهش وزن (به میزان 6.9 ± 0.1 کیلوگرم) مؤید این مطلب می‌باشد (۲۴). بنابراین، کاهش وزن تأثیر قابل ملاحظه‌ای بر افزایش سطوح در گردش آدیپونکتین دارد و ورزش بدون چنین کاهش وزنی قادر به افزایش آدیپونکتین نیست (۲۵). (سال ۲۰۰۷) عنوان نمود احتمالاً حجم تمرین در چگونگی پاسخ آدیپونکتین عامل اثربخشی است؛ به گونه‌ای که فعالیت ورزشی طولانی مدت با حجم تمرینی (شدت، مدت و تواتر) بالا بر غلظت آدیپونکتین تأثیرگذار است (۲۶). Jurimae (سال ۲۰۰۵) نیز این فرض را مطرح ساخت که هرچه انرژی مصرفی در حین فعالیت ورزشی بیشتر باشد و ارگانیسم تحت فشار متابولیکی بیشتری قرار گیرد، احتمال افزایش این هورمون بر اثر فعالیت ورزشی نیز بیشتر خواهد بود (۲۷). طبق این نتایج، تغذیه آزمودنی‌ها در کنترل وزن و سطوح آدیپوکاین‌ها نقش اساسی داشته و احتمالاً عدم کنترل دقیق برنامه تغذیه آزمودنی‌ها که یکی از محدودیت‌های این مطالعه بوده است می‌تواند از عوامل در گیر در سطوح آدیپونکتین در پی تمرین هوایی در مردان سندرم داون باشد. علت این تأثیر نیز احتمالاً عدم کاهش وزن ناشی از تغذیه در آزمودنی‌ها بوده که در نتیجه، تمرین به‌طور مستقل بر این هورمون‌ها اثری نداشته است (۲۸). به هر حال نتایج متناقض تحقیقات ممکن است به تفاوت در زمان خونگیری، تنوع پروتکل‌های تمرینی، تفاوت جوامع آزمودنی‌ها، وضعیت سلامتی آزمودنی‌ها و تعداد کم آزمودنی‌های پژوهش به علت سختی کار مرتبط باشد.

Kraemer، اثر کاهنده محتوای مایع خون در نتیجه تغییرات حجم پلاسما در طول یک جلسه تمرینی را یکی از دلایل افزایش آدیپونکتین سرم در پاسخ به تمرین دانسته است (۲۹). هرچند در مطالعه حاضر، تغییرات حجم پلاسما در طول فعالیت هوایی تعیین

نداشت؛ زیرا در این مطالعات بین تغییرات سطوح آدیپونکتین و شاخص مقاومت انسولینی، همبستگی منفی بوده است.

نتیجه‌گیری

براساس یافته‌های مطالعه حاضر می‌توان نتیجه گرفت تغییر در سطوح آدیپوکایین‌ها، به‌ویژه آدیپونکتین در افراد مبتلا به سندرم داون به سختی انجام می‌گیرد. به علاوه به نظر می‌رسد شدت تمرین، یک عامل اثرگذار و مهم در تغییرات سطوح شاخص مقاومت به انسولین می‌باشد، هرچند بحث بر سر شدت تمرینات فراوان است. بنابراین، احتمالاً تفاوت در عوامل اثرگذار بر سطح آدیپوکایین‌ها از جمله تغذیه آزمودنی‌ها، پروتکل تمرینی به کار رفته، وضعیت فیزیکی و سلامتی، همچنین تعداد کم آزمودنی‌ها را می‌توان دلایل تناقض یافته‌های مطالعه حاضر دانست. اگرچه در این مطالعه افزایش آدیپونکتین از نظر آماری معنی‌دار نبود، اما همین افزایش از نظر فیزیولوژیک با ارزش بوده است که می‌تواند به عنوان یک اثر مثبت ورزش در افراد مبتلا به سندرم داون تلقی گردد. با این وجود به نظر می‌رسد انجام تمرین در دوره‌های طولانی مدت تأثیر بیشتری دارد. لذا براساس نتایج این مطالعه می‌توان بیان نمود تمرین هوایی اثر مثبتی بر نشانگران سندرم متابولیک در افراد مبتلا به سندرم داون داشته؛ چرا که منجر به بهبود حساسیت به انسولین می‌شود.

همبستگی معنی‌داری از نظر آماری وجود ندارد که با نتایج تحقیقات پیشین (۳۷) همخوانی داشت. برخی از این پژوهش‌ها بهبود حساسیت به انسولین را بدون تغییرات معنی‌دار در سطح آدیپونکتین گزارش کرده‌اند. در این گونه مطالعات، افزایش حساسیت انسولینی به وسیله ورزش هوایی، به‌علت مکانیسم‌هایی غیر از تغییرات سطوح آدیپونکتین از قبیل مسیر پروتئین کیناز فعال کننده AMP عنوان شده است. در واقع، تغییرات آدیپونکتین پلاسمایی به‌طور معنی‌داری با تغییرات آنتروپومتریک به وجود آمده به وسیله ورزش هوایی، همبستگی دارد. کاهش وزن قابل ملاحظه نیز با افزایش معنی‌دار سطوح آدیپونکتین پلاسمایی در آزمودنی‌های چاق همراه است. بنابراین، آدیپونکتین ممکن است نقش کلیدی در انجام عمل انسولین، هنگام افزایش حساسیت انسولینی در بی کاهش وزن بدن یا توده چربی ایفا کند (۳۷). این در حالی است که یک پژوهش دیگر، بهبود در حساسیت به انسولین را پس از ۱۲ هفته فعالیت ورزشی، بدون تغییر در وزن بدن و درصد چربی نشان داده است (۳۸). احتمالاً در مطالعه حاضر، عدم همبستگی بین آدیپونکتین و شاخص مقاومت به انسولین به‌علت تعداد کم آزمودنی‌های این تحقیق، تغییر در تعادل انرژی و متابولیسم اسیدهای چرب آزاد پلاسمایی بوده است. یافته‌های پژوهش حاضر در رابطه با وجود همبستگی بین تغییرات سطوح آدیپونکتین و شاخص مقاومت انسولینی با نتایج تحقیقات پیشین (۲۲) همخوانی

References:

- Morris K. Shift in priorities for Down's syndrome research needed. Lancet 2008;372:791-92.
- Lejeune J, Gauthier M, Turpin R. Study of somatic chromosomes from 9 mongoloid children. C R Hebd Seances Acad Sci 1959;248(11):1721-2.
- Myrelid A, Gustaffson J, Ollars B, Annérén G. Growth charts for Down's syndrome from birth to 18 years of age. Arch Dis Child 2002;87:97-103.
- Roizen NJ. Medical care and monitoring for the adolescent with Down syndrome. Adolesc Med 2002;13(2):345-58.
- Pitetti KH, Rimmer JH, Fernhall B. Physical fitness and adults with mental retardation. An overview of current research and future directions. Sports Med 1993;16(1):23-56.
- Prasher VP. Overweight and obesity amongst Down's syndrome adults. J Intellect Disabil Res 1995;39:437-41.
- Ukkola O, Ravussin E, Jacobson P, Sjostrom L, Bouchard C. Mutations in the adiponectin gene in lean and obese subjects from the Swedish obese subjects cohort. Metabolism 2003;52(7):881-4.

8. Sun Y, Xun K, Wang C, Zhao H, Bi H, Chen X, Wang Y. Adiponectin, an unlocking adipocytokine. *Cardiovasc Ther* 2009;27(1):59-75.
9. Stefan N, Funaahshi T, Matsuzawa Y, Matsuzawa Y, Weyer C, Lindsay RS, et al. Plasma adiponectin concentration is associated with skeletal muscle insulin receptor tyrosine phosphorylation and low plasma concentration precedes a decrease in whole-body insulin sensitivity in human. *Diabetes* 2002;51(6):1884-8.
10. Engeli S, Feldpausch M, Gorzelnia K, Hartwig F, Heintze U, Janke J, et al. Association between adiponectin and mediators of inflammation in obese women. *Diabetes* 2003;52(4):942-47.
11. Reaven GM. Banting lecture 1988. Role of insulin resistance in human disease. *Diabetes* 1988;37(12):1595-607.
12. Havel PJ. Control of energy homeostasis and insulin action by adipocyte hormones: Leptin, acylation stimulating protein, and adiponectin. *Curr Opin Lipidol* 2002;13(1):51-9.
13. Berg AH, Combs TP, Du X, Brownlee M, Scherer PE. The adipocyte-secreted protein Acrp30 enhances hepatic insulin action. *Nat Med* 2001;7(8):947-53.
14. Weyer C, Funahashi T, Tanaka S, Hotta K, Matsuzawa Y, Pratley RE, et al. Hypoadiponectinemia in obesity and type 2 diabetes: Close association with insulin resistance and hyperinsulinemia. *J Clin Endocrinol Metab* 2001 May; 86(5):1930-5.
15. Højbjørre L, Rosenzweig M, Dela F, Bruun JM, Stallknecht B. Acute exercise increases adipose tissue interstitial adiponectin concentration in healthy overweight and lean subjects. *Eur J Endocrinol* 2007;157(5):613-23.
16. Boudou P, Sobngwi E, Mauvais-Jarvis F, Vexiau P, Gautier JF. Absence of exercise induced variations in adiponectin levels despite decreased abdominal adiposity and improved insulin sensitivity in type 2 diabetic men. *Eur J Endocrinol* 2003 Nov; 149(5):421-4.
17. Helmrich SP, Ragland DR, Leung RW, Paffenbarger RS. Physical activity and reduced occurrence of non-insulin-dependent diabetes mellitus. *N Engl J Med* 1991 Jul; 325(3):147-52.
18. Pouliet MC, Despres J-P, Lemieux S, Moorjani S, Bouchard C, Tremblay A, et al. Waist circumference and abdominal sagittal diameter: Best simple anthropometric indexes of abdominal visceral adipose tissue accumulation and related cardiovascular risk in men and women. *Am J Prev Cardiol* 1994;73(7):460-8.
19. Davidson LE, Hudson R, Kilpatrick K, Kuk JL, McMillan K, Janiszewski PM, et al. Effects of exercise modality on insulin resistance and functional limitation in older adults: A randomized controlled trial. *Arch Intern Med* 2009;169(2):122-31.
20. Sigal RJ, Kenny GP, Boulé NG, Wells GA, Prud'homme D, Fortier M, et al. Effects of aerobic training, resistance training, or both on glycemic control in type 2 diabetes: A randomized trial. *Ann Intern Med* 2007;147(6):357-69.
21. Tsimaras V, Giagazoglou P, Fotiadou E, Christoulas K, Angelopoulou N. Jog-walk training in cardiorespiratory fitness of adults with Down syndrome. *Percept Mot Skills* 2003 Jun; 96(3 Pt 2):1239-51.
22. Dodd KJ, Shields N. A systematic review of the outcomes of cardiovascular exercise programs for people with Down syndrome. *Arch Phys Med Rehabil* 2005 Oct; 86(10):2051-8.
23. Kim ES, Im JA, Kim KC, Park JH, Suh SH, Kang ES, et al. Improved insulin sensitivity and adiponectin level after exercise training in obese Korean youth. *Obesity (Silver Spring)* 2007 Dec; 15(12):3023-30.
24. Monzillo LU, Hamdy O, Horton ES, Ledbury S, Mullooly C, Jarema C, et al. Effect of lifestyle modification on adipokine levels in obese subjects with insulin resistance. *Obes Res* 2003 Sep; 11(9):1048-54.
25. Giannopoulos I, Fernhall B, Carhart R, Weinstock RS, Baynard T, Figueroa A, et al. Effects of diet and/or exercise on the adipocytokine and inflammatory cytokine levels of postmenopausal women with type 2 diabetes. *Metabolism* 2005 Jul; 54(7):866-75.

26. Kraemer RR, Castracane D. Exercise and humoral mediators of peripheral energy balance: Ghrelin and adiponectin. *Exp Biol Med* 2007;232(2):184-94.
27. Jurimae J, Purge P, Jurimae T. Adiponectin is altered after maximal exercise in highly trained male rowers. *Eur J Appl Physiol* 2005;93(4):502-5.
28. Kelly AS, Steinberger J, Olson TP, Dengel DR. In the absence of weight loss, exercise training does not improve adipokines or oxidative stress in overweight children. *Metabolism* 2007;56(7):1005-9.
29. Kraemer RR, Aboudehen KS, Carruth AK, Durand RJ, Acevedo EO, Hebert EP, et al. Adiponectin responses to continuous and progressively intense intermittent exercise. *Med Sci Sports Exerc* 2003;35(8):1320-5.
30. Ahmadizad S, El-Sayed MS. The acute effects of resistance exercise on the main determinants of blood rheology. *J Sports Sci* 2005;23(3):243-9.
31. Kranioi GN, Cameron-Smith D, Hargreaves M. Acute exercise and GLUT4 expression in human skeletal muscle: Influence of exercise intensity. *J Appl Physiol* 2006;101(3):934-7.
32. Lindegaard B, Hansen T, Hvid T, Van Hall G, Plomgaard P, Ditlevsen S, et al. The effect of strength and endurance training on insulin sensitivity and fat distribution in human immunodeficiency virus-infected patients with lipodystrophy. *J Clin Endocrinol Metab* 2008 Oct; 93(10):3860-9.
33. Kang J, Robertson RJ, Hagberg JM, Kelley DE, Goss FL, DaSilva SG, et al. Effect of exercise intensity on glucose, and insulin metabolism in obese individuals and obese NIDDM patients. *Diabetes Care* 1996;19(4):341-9.
34. Seals DR, Hagberg JM, Hurley BF, Ehsani AA, Holloszy JO. Effects of endurance training on glucose tolerance, and plasma lipid levels in older men and women. *JAMA* 1984;252(5):645-9.
35. Oshida Y, Yamanouchi K, Hayamizu S, Sato Y. Long-term mild jogging increases insulin action despite no influence on body mass index or VO₂max. *J Appl Physiol* 1989;66:2206-10.
36. Kodama S, Mia S, Yamada N, Sone H. Exercise training for ameliorating cardiovascular risk factors-focusing on exercise intensity and amount. *Int J Sport Health Sci* 2006;4:325-38.
37. Yokoyama H, Emoto M, Araki T, Fujiwara S, Motoyama K, Morioka T, et al. Effect of aerobic exercise on plasma adiponectin levels and insulin resistance in type 2 diabetes. *Diabetes Care* 2004 Jul; 27(7):1756-8.
38. Nassis GP, Papantakou K, Skenderi K, Triandafillopoulou M, Kavouras SA, Yannakoulia M, et al. Aerobic exercise training improves insulin sensitivity without changes in body weight, body fat, adiponectin, and inflammatory markers in overweight and obese girls. *Metabolism* 2005;54(11):1472-9.